

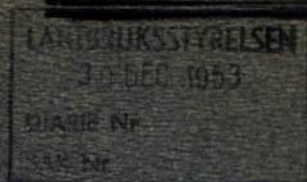

Akt nr:

O-E1a-0502

AU\$O-E1a-0502

4859-3

0 54502

Kungl. Lantbruksstyrelsens
arkiv

Vattenavlopp
genom ågor till

Lissleröd, Torkelsröd, Houva

och Bua i Forshälla socken,

Göteborgs och Bohus län.
1950.

Till akten höra 1 häfte handlingar om 20 skrivna
tider och 3 blad ritningar.

1
Protokoll vid synesförrättning i
fråga om vattenrätt för torrlägg-
ning av mark hörande till hem-
manen Lissleröd, Houva, Bua och
Torkelsröd i Torshälla socken, Göteborgs
och Bohus län.

§ 1.

Den 21 november 1984 i Houva.

Närvarande: Landtbruksingenjören C. N. Carlsson, för-
rättningsman:

Lenn Lennson i Wasabo och

Lenn Johansson i Röd, godsmän;

Hemming Andersson, ägare till $\frac{1}{2}$ utl. Houva;

Johan Martinsson, - " - $\frac{1}{6}$ " Bua;

Olof Johansson, - " - $\frac{1}{8}$ " Lissleröd.

Alb. Johansson, - " - $\frac{1}{4}$ " Torkelsröd

hörande till förstått samt

Ernst Olsson, ägare - $\frac{1}{2}$ utl. Houva

Artur Hellman för

J. N. Hellman - " - $\frac{1}{6}$ " Bua

David Helin del- " - $\frac{1}{4}$ " Torkelsröd

Magnus Hermansson i Sam såsom ombud, enligt

protokollsutdrag, för Torshälla kyrkoråd.

Tjänstförrättande väringemännen vid Statens jämnings

Gustav Prodiv såsom ombud, enligt fullmakt,

för Statens jämnings.

Emil Johansson, ägare till lägenheten Roselvad
under hemmanet Solberg.

Löfandena sade sig avse att få avrättning-
möjligheterna för marken till deras fastigheter

i någon mån förbättrade enär denna mark
och särskilt vid flödestillfällena var bevärad
av vatten.

Genom ett år 1914 utförde debiter med för-
föring av vattenloppen varit visserligen en
viss förbättring i avränningsväg åtskilligmen
men var sig på grund av otillräckliga dike-
tioner hos arloppen eller bristande underhåll
av dessa var vattenbesväret numera påfall-
ande. Beträffande detta bevar för marken
apothekens järnvägsnämnden vid Brocks station
förmädes det kända sig från den mestän-
digheten att loppen utmed och genom områ-
det i fråga var ^{för} grönt och för fräkt. Från
markägarnas sida framhölls att en ny väg för
vatten medelst en rörtledning tvärs igenom
stationsområdet skulle komma att förbättra
vattenledningen betydligt i denna dal och, om denna
ledes något djupare än den befintliga och gav
tillräcklig dikeanordning, i väsentlig mån bidra
till en nöjaktig vattenledning.

I anledning av vad som anförts utgjorde
boringen i Brocks undersökning av möj-
ligheten att framdraga en ledning över sta-
tionområdet men ville redan nu framhålla
att, därest förbringandet av en dylik led-
ning eller en stänning av den förefintliga

Trummor för järnvägen inom området
 skulle draga en bortas överstigande värdet
 av den skada, som det är vattenledningens.
 symmetri något högre läget hos denna byggnad
 kunde anses orsaka, järnvägsstyrelsen sam-
 likt kommer att begagna sig av den järn-
 vägens ägare i 7:17 vattenlagen tillerkända
 rätten att ersätta skadan framför att betror
 arbetet. Skulle detta förhållande inträffa d.v.s.
 arbetet med en ny led för vatten eller en samf-
 ring av den föreslagna tråden en bortas så be-
 tydande att en ersättning av skadan på grund
 av ofullständig vattenledning från området upp-
 stoms järnvägen fördröjes framför anläggning-
 ens betrorande hade sig ägarne till marken
 ovanom järnvägen vilja avstå från talan
 att få loppet från och genom deras fastigheter
 före än vad den vid styrelseföretning år 1913
 upprättade planen utvisade för detta lopp.

Denna plan vart förutsett och upplagad
 sökanden Ab. Johansson i Torsholms att ar-
 betet med vattenloppens förötning skulle hava
 afjort enligt planen samt samolikt av-
 natts och godkänts efter afprövat. Ingen hand-
 ling, utvisade att så skett, kunde emellan
 tid nu ej framläggas.

Beträffande loppet nedtoms järnvägen hade

Hemming Andersson och Olof Johansson att de icke hade uttryck på drifvare erlopp ²än vad 1913 års plan angäve man väl vidgräning till förbommade av ras och ²afskärning. Det ifrågasatta arbetet ansågs böra begynna vid utfästvägen från Torkelsröd, nedanför vilken väg bäcken hade gott fall.

Eftersom den afsed bäcken framdragna allmänna vägen verkligen varit föremål för vidgräning och därvid kommit närmare bäcken höll Hemming Andersson och David Helin före att vägdirektorats rättelighet borde tillrägga till bortträdan för bäckens underråd med hänsyn till den fara för ras som närlägenheten och den fresta trafikanten kunde väntas ha med sig. Hertil gynnade vägstyrelsens erfarenhet. H. Johansson att därest det kunde visas att vägstafilant föreladde orsaken på bäcken de väghållningsstyfde kunde antas pliktiga avhjälpa skadan. Hade planen för väganläggningen ej blivit följt ålåg denna skyldighet dock den som haft ansvaret för arbetena med vägen.

Evel Johansson sade sig förmena att arbeten med bäckens föröring på den här. för ifrågakommande sträckan kunde hava ökat vatteninflöde till följt och till man

för den utmed bäcken belägna marken till handels
fastighet, enligt arbetarnas bonde afstånds
över denna och vidare till borgpartiet längre
ner i bäckloppet. Blev Frumman i allmänhet
vägen, som enligt ^{johannsons} ~~Helms~~ mening återhöll rätt
ut, orubbat, ställdes emellertid inga anspråk
på företagets afstånds.

För upplåtelse av mark till vattenloppet
vidning erhöles David Helin ersättning, i
vilket förhållande öfriga fastighetägare hade
sig hava enahanda anspråk. Skick till app-
lag av skattningsskatten afstådes upplåtelse
af en anspråk på ersättning.

Därest broar och frumman för utbildas
vägar uppräddes ändring eller ombyggnad i an-
ledning av bäckloppets föröring ansågs det
ta arbeten vara ingå i sådana att led i arbetena
för företaget och belästas i likhet med dessa.

Vägen norr om och utmed stationområdet
var under allmänt underhåll ännu som bron
för vägen närmast stationen under det
att bron över bäcken vid infarten i väster un-
derhölls av statens järnvägar enligt vad väg-
styrelseordförandes upplyfte. Järnvägsnämnden
remitterade sig mot uppgiften i förfrågan
styske till dess underordning i saken riksstyrelsen.
I sin allmänna vatten uppgavs vägen vara
byggd under åren 1907-1908.

Efter sålunda fjärde förhandlingar förklarade stämman att de önskade avsevärt utgåendet av den undersökning, som utfördes beträffande möjligheten att anordna ^{nytt} förlopp över statens järnvägs område, innan något ytterligare förstogs i förvärtning. Efter bered om utfallet av undersökningen skulle redovisning meddelas hem med ärendet lämpligt borde förfaras. Sammanträdet förklarades därmed avslutat.

W. Harexouf

Sven Jonsson

Levin Johansson

Skiftesgodsmän

Kungl. Maj:ts Befallningshavande

i
Göteborgs och Bohus län.

Landskansliet.

N:r 25 V.D.
1931.

Resolution.

Översändes till lantbruksingeniören i Göteborgs och Bohus län samt Älvsborgs läns norra del, som förordnas att i laga ordning verkställa i bilagda handling omförmäld förrättning; skolande bevis om detta förordnandes emottagande skyndsamt hit insändas.

Göteborg, i landskansliet, den 25 augusti 1931.

*Ant
inf*

M. På länsstyrelsens vägnar:

Carl Henrik Jönsson

Lantbruksingenjören
i Göteborgs och Bohus län
samt Älvsborgs läns norra del
GÖTEBORG.

7a
Inkom
den 25 AUG 1931 till
Landskapsrätt, Göteborg

Till Konungens Befallningshavande i Göteborgs och
Bohus län.

Mig tillställd ansökning om förordnande av behörig
förrättningsman att verkställa syn i avseende å avlopps-
dike genom ägor till hemmanen Houva, Underås, Bua, Kärr,
Lissleröd och Torkelsröd i Forshälla socken överlämnas
med förmälan att omständigheterna icke synas påfordra
att sökandena ställa säkerhet för förrättningskostnader-
na.

Göteborg den 24 augusti 1931.

Marsson

nr 25 Tattens
1931

Till

Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Göteborgs & Bohus län,
Göteborg.

Undertecknade anhålla härmed vördsamt om förordnande för behörig förrättningsman att jämlikt bestämmelserna i 10 kap. vattenlagen verkställa syn för upptagande av avloppsdike genom och från vattenbesvärade ägor hörande till hemmanen Houva, Underås, Bua, ~~Bua~~ Kärr, Lissleröd och Forkelseröd i Forshälla socken av Göteborgs och Bohus län.

Uddevalla den 22 augusti 1931

Carl Lyano 1/4 mtl. Hoga.
 Heringsmalerian 1/12 mtl. Underås
 Johan Martinsson Bua
 Petrus Johansson Bua Kärr
 Albert Persson "
 J. A. Neuman "
 Olof Johansson 1/8 " Lissleröd
 Edl. Johansson 1/4 " Forkelseröd

Vänd!

Förutom förenämnda fastigheter förmenas företaget beröra mark
hörande till:

1/2 mtl Houva Övergård med ägare Ernst Olsson

1/4 mtl Torkelseröd " " Johannes Olsson

Lägenheten Bua " " Edvard Johansson

Statens järnvägar.

Kungörelse.

I avseende till företag med syfte att medelst upptagande av avloppsdike förbättra torrläggningssmöjligheterna för mark hörande till Houva, Underås, Bus, Kärr, Lissleröd och Torkelsröd i Forshälla socken handlägges syneförrättning jämlikt 10 kap. vattenlagen vid sammanträde hos Herr Henning Andersson i Underås onsdagen den 21 november 1934 kl. 10 f.m., då vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma för utförande av sin talan. Av företaget kan jämväl komma att beröras Statens järnvägars område vid Groheds station samt vägar för allmänt och enskilt bruk över ägor till förenämnda hemman. Göteborg den 30 oktober 1934.

W. Carlsson
Lantbruksingeniör.

Kungörelsen utsänd till Pastorsämbetet i Forshälla socken den 30 oktober samt införd i tidningen Bohusläningen den 6 november, varjämte underrättelse om tid och plats för sammanträdet avlämnats å posten den 3 november 1934 till:

Lantbrukaren Axel Jonsson,	Houva,	<u>Grohed.</u>
" Ernst Olsson,	" Övergård,	"
" Henning Andersson,	Underås,	"
" Johan Martinsson,	Bua,	"
" Edvard Johansson,	"	"
" Albert Persson,	"	"
" J.A. Hellman,	"	"
" Artur Johansson,	" Kärr,	"
" Olof Johansson,	Lissleröd,	"
" Alb. Johansson,	Torkelsröd,	"
" Johannes Olsson,	"	"

Inlands Fräkne härads vägstyrelse, dess ordförande Herr Albert Johansson, Torkelsröd, Grohed.

Statens Järnvägar, Distriktsförvaltningen, Göteborg.

betygar:

W. Carlsson

11
Utdrag af protokoll
vid sammanträde med
Forsållen kyrkoråd den
18 november 1934.

§1.

För att bevara donationshermannens Houf-
va Öfvergårdens rätt och bästa vid den syne-
förrättning jämlikt 10 kap. vattenlagen, som
kommer att handläggas vid sammanträde
hos Henning Andersson, Underås, onsdagen
den 21 nov. d. l. kl. 10 f. m. och afser
företag med syfte att medelst upptagande
af afloppsdikey förbättra torrläggningssjö-
ligheterna för mark hörande till bl. a. her-
mannen Houfva, valdes kyrkorådet
Magn. Hermansson, Kärn.

== == == == ==
== == == == ==

Rätt utdraget bekräftar
et officio

O. L. L. L. L.
ordf.

Kyrkorådet Magn. Hermansson, Kärn.

STATENS JÄRNVÄGAR

— DISTRIKTET

Distriktssekreteraren
och ombudsmannen

D.-nr _____

Rättegångsfullmakt

Med stöd av § 67 i Kungl. Maj:ts instruktion för Järnvägsstyrelsen med underlydande linjebefäl den 22 juni 1928, införd i Svensk Författningssamling nr 216 samma år, befullmäktigar jag härigenom innehavaren härav eller den han i sitt ställe förordnar att vid synförrättning jämlikt 10 kap. vattenlagen

utföra och bevaka Statens järnvägars sakägare -
 talan ~~mot~~ avgående torrläggning av mark
 under hemmanen Houva, Uuderås, Bua, Kåre,
 Lissleröd och Torkelsröd i Forshälla socken,
 Göteborgs och Bohus län

Ombudets laga åtgärder godkännas.

Göteborg den 5 november 1934

M. Rouroth

Bevitnas:

T. Andersson M. Wikander.

Herr Banningeniör L. Rylander,

Statens Järnvägar,

Göteborg.

Ang. Kulvert under S.J. bangård i Grohed.

Vi erbjuda oss utföra kulvert under S.J. bangård vid Grohed enl. nedanstående kostnadsförslag och bifogade förslagsritningar.

Kulvert, armerad, 1 m. diam., 44 m. längd,		
inköp 25:-- + 10:-- kr. i arbetskostn. ..	44 m. à 35:--	1.540:--
Grävning för d:o	300 m. " 3:--	900:--
Stämpling under byggnadstiden.		
2½" plank, otät spätn.		
Inköp 15 str. 4 m. 1. x 15 = 60 m ² = 150		
kbft. à 1:40	= 210:--	
Sparrar 7"x7" 90 str. + 45 = 135		
x 1,11 = ~ 150 kbft. à 1:-- ...	= 150:--	
	<u>360:--</u>	
Arbete, nedslagn. och upptagn.		
4 x 88 = ~ 360 m ² à 3:--	1080:--	1.440:--
Vattenlänsning		150:--
Rustbädd 44 m ² x 2,70 = 120 kbf. à 1:40 =	168:--	
Arbete	44 m. " 0:50	<u>22:--</u>
Återfyllnad under ältning:		190:--
(under S.J. spår 16 m. återfyller med grus)		
28 m. med lera à 5,40 = 150 m ³ à 2:--	300:--	
16 " " grus " 5,40 = 90 " " 5:--	450:--	
Borttransport av överbliven schaktmassa		
150 m ³ à 2:50	<u>375:--</u>	<u>1.125:--</u>
	<u>Kronor</u>	<u>5.345:--</u>

Vi förutsätta dock, att trafiken kan gå på det med 2 be-
tecknade spåret under den tid kulverten utföres under spår 1 och
vice versa. Skulle detta icke låta sig göra, tillkommer kostnader
för anordningar för trafikens framsläppande.

Vi teckna

Högaktningsfullt
AKTIEBOLAGET VÄGFORBÄTTRINGAR
VÄSTSVENSKA AVDELNINGEN

H. Höblom

2.675

8.020

Till

Distriktsförvaltningen vid Statens Järnvägar, Göteborg.

Vid syneförrättning beträffande vattenavlopp för torrläggning av mark inom ägor till Lissleröd, Houva, Bua och Torkelsröd i Forshälla socken har fråga väckts att medelst en rörledning genom Groheds stationsområde åstadkomma en vattenled med möjlighet att tillgoda den avvattning som ansetts nödig för den åsyftade torrläggningen.

Genom Statens järnvägars försorg vart ock på sin tid - enligt anteckning åf 1935 - ett förslag till dylik anläggning utarbetat av AB Vägförbättringar, innebärande anbringandet av en kulvertledning om 100 cm. inre diameter enligt företedda ritningar och åtföljt av kostnadsberäkning. Förslaget med kostnadsuppgiften vart delgivet vederbörande intressenter, vilka med hänsyn till den med anläggningen förbundna kostnaden och till ovissheten att undfå bidrag till denna kostnad ställde sig tveksamma i avseende till projektets förverkligande. På grund härav och av andra mellankommande orsaker har med ärendets vidareförfarande fått anstå.

Vid nu återupptagen utredning har den frågan ställts huruvida möjligheten till förbättrad torrläggning, av de låglänta fälten väster om stationsområdet skulle kunna åstadkommas medelst en mindre ledning genom detta område, en ledning med förmåga att avbörda en mot medelavrinningen från den ifrågakommande nederbördstrakten svarande vattenmängd och låta flödesvattnet taga vägen i det befintliga öppna loppet i den mån det icke kunde avbördas genom ledningen i fråga. I anledning härav har beräknats att en ledning med 37,5 cm. (15") diameter, lagd i lutning 1:1000 och 30 cm. under den i vattendraget anbragta järnvägsstrummans bottennivå skulle förmå avleda nämnda medelvattenmängd på ett för torrläggningen betryggande djup.

För den vidare behandlingen av ärendet vore i likhet med vad pres-
terats i frågan om anläggning av 100 cm. ledningen önskvärt få emotse
en beräkning av kostnaden för anbringandet av en 37,5 cm. ledning i sam-
ma det läge, i vilket den större ledningen avsågs anbragt enligt de här-
hos bilagda, mig tidigare tillställda ritningarna. En avskrift av kost-
nadsförslaget till den sist nämnda ledningen bifogas med anhållan tilli-
ka att få förslaget i fråga reviderat med avseende till nuvarande mate-
rial- och arbetspriser.

När så de båda förslagen föreligga är meningen överlägga med
representanter för de berörda intressena angående de frågor som höra
samman med anläggningen, och eftersom torrlägningsintressenterna sy-
nas vilja hava ett avgörande till stånd snarast möjligt förväntas att
de beräkningar, som enligt ovan funnits påkallade, bliva utförda under
den närmaste tiden.

Göteborg den 30 september 1949.

W. Larsson

Avskrift.

Till Kungl. Maj:ts Befälningshavande i Göteborgs och Bohus län.
Göteborg.

Undertecknade anhålla härmed vördsamt om förordnande för behö-
 rig förrättningsman att jämlikt bestämmelserna i 10 kap. vattenlagen
 verkställa syn för upptagande av avloppsdike genom och från vattenbe-
 svärade ägor hörande till hemmanen Houva, Underås, Bua, Kärr, Lissle-
 röd och Torkelsröd i Forshälla socken av Göteborgs och Bohus län.

Uddevalla den 22 augusti 1931.

1)	✓ Carl Svan	1/4 mtl. Hoga	<i>Perikard Olsson.</i>
2)	✓ Henning Andersson	1/12 mtl. Underås	<i>Selma Andersson</i>
3)	✓ Johan Martinsson	Bua	<i>Artur Andersson</i>
4)	✓ Artur Johansson	Bua Kärr	
5)	✓ Albert Persson	"-	<i>Harry Johansson</i>
6)	✓ J.A. Hellman	"-	<i>Alb. Johansson</i>
7)	✓ Olof Johansson	1/8 Lissleröd	<i>Harry Johansson</i>
8)	✓ Alb. Johansson	1/4 mtl. Torkelsröd	

Resolution.

Översändes till lantbruksingeniören i Göteborgs och bohus län
 samt Älvsborgs läns norra del, som förordnas att i laga ordning verk-
 ställa i bilagda handling omförmäld förrättning; skolande bevis om det-
 ta förordnandes emottagande skyndsamt hit insändas. Göteborg i landskåh-
 sliet den 25 augusti 1931. På Länsstyrelsens vägnar:

Ernst Thorin Ragnar Sjögren.

Rätt avskrivet, betygar:

W. Carlsson

I förestående handling omförmäld ansökning återkallas härmed:

Torkelsröd den 21/1 - 1950

- 6) 8) *Alb. Johansson*
Bua Kärr den 21/1 1950
Artur Johansson
Lissleröd 23/1 1950
 5) 7) *Harry Johansson*

- 2) *Selma Andersson*
Underås 23/1 1950
Bova den 23/1 1950
 1) *Perikard Olsson*
 3) *Bua den 24/1 1950*
Artur Andersson

Räkning

å arvode för arbeten vid synéförrättning rörande vattenavlopp genom ägor till Torkelsröd, Lissleröd, Houva och Bua i Forshälla socken, Göteborgs och Bohus län; räkningen upprättad enligt lantbruksingeniörstaxan av den 27 juni 1930.

1932, Mätning, avvägning och undersökning	§ 46, dagar 2 à	12:-	kr. 24:-
1934, Kungörelse och underrättelser	" 5, st. 15 "	0 ⁴ / ₅₀ "	7:50
Längdprofil	" 19, km. 3,37 "	3:50 "	11:80
Tvärsektioner	§§ 21, 22, st. 16 "	0:12 "	1:92
	" 60 "	0:22 "	13:20
Ritningsblad	" 2 "	3:- "	6:-
Hydrografisk utredning	§ 48 dagar 0,5 "	12:- "	6:-
Dimensionsberäkning, öppet avlopp	" 24,	"	4:50
h.v.y area = 2 m ²	"	0:50 "	1:-
täckt ledning	"	"	10:-
Kopia av karta	§§ 40, 51 "	"	12:-
Sammanträde och upprättande av protokoll	" 2 " "	"	24:-
1935 Utredning i fråga om trumma för allmän väg			
jämte utdrag ur karta i berörd del	" 2 " "	"	24:-
1947 Utredning i frågan om anläggning av kulvert-			
1949 ledning genom bangårdsområde samt diverse	" 2 " "	"	24:-
skrivelser	"	"	"
1946 Överläggning med sakägarna	" 1 " "	"	12:-
1949 Avvägning och överläggning	" 1 " "	"	12:-
			kronor 193:92
Kostnad för kungörelse i tidning		"	10:55
			Summa kronor 204:47

Den med denna räkning ej åtnöjde äger att anhängiggöra klandertalan vid Inlands häradsrätt inom tre månader från nedanskrivna dag.

Göteborg den 6 juni 1950.

W. Carlberg